

1. godina					
NAZIV KOLEGIJA: Slavenska (starohrvatska) grobna i naseobinska keramika					
OPĆE OBAVIJESTI					
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru				
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”				
USMJERENJE	Srednjovjekovna arheologija			Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Karla Gusar			1.	
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju				
STATUS KOLEGIJA		Izborni	Izborni za druge studij. grupe		Semestar: I.
<ul style="list-style-type: none"> • OPIS KOLEGIJA: U proučavanju materijalne i duhovne kulture Hrvata keramika ima temeljnu arheološku izvornu vrijednost, ali unatoč te činjenice, njoj se u arheološkoj nacionalnoj znanosti nije posvetila dužna znanstvena pozornost. Iz tih razloga smatramo opravdanim i korisnim da se problematika razvoja na tlu nekadašnje Dalmatinske Hrvatske obradi u vidu tematskog kolegija i u kontekstu općeg razvoja slavenske keramike. Raspoloživi keramički fundus danas nam u velikoj mjeri omogućava pratiti specifičnosti razvoja slavenske keramike na području Dalmatinske Hrvatske, koja predstavlja po svojim tipološkim značajkama jednu regionalnu varijantu slavenske keramike s postojanjem neospornih retencija razvijenije provincijalno-rimske keramike na njen razvoj. Pri obradi te keramičke građe osobita pozornost posvetiti će se tehnološko-tipološkim značajkama, a posebno osobitim oblicima posuda, načinu i motivima ukrašavanja te kronologiji. • CILJEVI KOLEGIJA: Temeljitom analizom slavenske keramike na području Dalmatinske Hrvatske doći će se do novih spoznaja o razvoju grobne i naseobinske keramike, što će ujedno biti doprinos osvjetljavanju razvoja slavenske keramike uopće. 					
VODIČ:			Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:			2		
TJEDANA PO SEMESTRU:			15		
Sati tjedno:	predavanja		1		
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupno sati:	predavanja		15		
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:					
NASTAVNE METODE:					
predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
<ul style="list-style-type: none"> • LITERATURA: Obvezna: J. BELOŠEVIĆ, Slavenska keramika iz ranosrednjovjekovne nekropole Materiza kraj Nina, <i>Diadora</i>, sv. 2, Zadar 1962, 237-249. J. BELOŠEVIĆ, Ranosrednjovjekovna nekropola u selu Kašić kraj Zadra, <i>Diadora</i>, sv. 4, Zadar 1968, 221-246. 					

- J. BELOŠEVIĆ, Starohrvatska nekopola na Ždrijacu kod Nina, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, sv. LXV LXVII (1963-1965), Split 1970, 169-173.
- J. BELOŠEVIĆ, Starohrvatska nekropola kod Povljane na otoku Pagu, *Diadora*, sv. 5, Zadar 1970, 203-212.
- J. BELOŠEVIĆ, Stanje istraživanja slavenske keramike na području Dalmacije, *Materijali SADJ*, sv. IX, Beograd 1972, 125-158.
- J. BELOŠEVIĆ, Die ersten slawischen Urnengräber auf dem Gebiete Jugoslawiens aus dem Dorfe Kašić bei Zadar, *Balcanoslavica*, sv. 1, Beograd 1974, 73-86.
- J. BELOŠEVIĆ, Starohrvatska nekropola uz humak Materiza kod Nina, *Diadora*, sv. 6, Zadar 1974, 221-224.
- J. BELOŠEVIĆ, Über einige Besonderheiten in der Entwicklung der Keramik auf dem Gebiete Dalmatiens, *Balcanoslavica*, sv. 3, Beograd 1975, 161-181.
- J. BELOŠEVIĆ, La nécropole paléocroate Stankovci, *Inventaria Archaeologica, Fasc. II (20)*, Y 189 – Y 198, Beograd 1975.
- J. BELOŠEVIĆ, Materijalna kultura Hrvata na jadranskoj obali od doseljenja do IX stoljeća, *Materijali SADJ*, sv. XII, Zadar 1976, 297-318.
- J. BELOŠEVIĆ, Starohrvatska nekropola u selu Biljanima Donjim, *Diadora*, sv. 8, Zadar 1976, 103-110.
- J. BELOŠEVIĆ, *Materijalna kultura Hrvata od 7 – 9. stoljeća*, Zagreb 1980.
- J. BELOŠEVIĆ, La nécropole paléocroate Nin – Ždrijac, *Inventaria Archaeologica, Fasc. 24*, Y 229 – Y 238, Zagreb 1980.
- J. BELOŠEVIĆ, La nécropole paléocroate Kašić – Maklinovo brdo, *Inventaria Archaeologica, Fasc. 28*, Y 269 – Y 288, Zagreb 1982.
- J. BELOŠEVIĆ, Starohrvatska nekropola u Stankovcima kod Benkovca, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, sv. 24(11), Zadar 1985, 73-97.
- J. BELOŠEVIĆ, Zaštitna istraživanja starohrvatskih nekropola u Smilčiću i Biljanima Donjim kod Zadra, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, sv. 25(12), Zadar 1986, 125-147.
- J. BELOŠEVIĆ, Starohrvatska naseobinska keramika otkrivena u okolišu crkve Sv. Križa u Ninu, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, sv. 38(25), Zadar 2000, 113-120.
- J. BELOŠEVIĆ, Razvoj i osnovne značajke starohrvatskih grobalja horizonta 7. do 9. st. na povijesnim prostorima Hrvata, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, sv. 39(26), Zadar 2002, 71-97.
- J. BELOŠEVIĆ, *Starohrvatsko groblje na Ždrijacu u Ninu* (monografija u tisku).
- Ž. CETINIĆ, *Stranče – Gorica, starohrvatsko groblje* (Katalog izložbe), Izd. Pomorski i Povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Rijeka 1997.
- D. JELOVINA, Die Forschungstätigkeit an mittelalterlichen Fundstätten Kroatiens 1945-1959, *Archeologia Jugoslavica*, sv. V, Beograd 1964, 97-111.
- D. JELOVINA, Ranosrednjovjekovna nekropola na „Razbojinama“ u selu Kašić kraj Zadra, *Starohrvatska prosvjeta*, ser. III, sv. 10, Zagreb 1968, 23-52.
- D. JELOVINA, *Starohrvatske nekropole*, Split 1976.
- D. JELOVINA, Ranosrednjovjekovno groblje na lokalitetu „Brig“ kod izvora Zduša nedaleko Vrlike, *Starohrvatska prosvjeta*, ser. III, sv. 13, Split 1983, 105-116.
- T. KNIFIC, Lončenina v zgodnesrednjeveških grobovih na Slovenskem. U: *Zgodnji Slovani*, Ljubljana 2002, 115- 128.
- J. KOROŠEC, *Staroslavensko grobišče na Ptujском gradu*, Ljubljana 1950.
- J. KOROŠEC, *Uvod v materijalno kulturo Slovanov zgodnjega srednjega veka*, Ljubljana 1952.
- J. KOROŠEC, Istraživanje slovenske keramike ranog srednjeg veka u Jugoslaviji, *Radovi vojvodanskih muzeja*, sv. 7, Novi Sad 1958, 5-12.
- J. KOROŠEC, K problematiki slovenske keramike u Jugoslaviji, *Arheološki vestnik*, sv. XVIII, Ljubljana 1967, 349-355.
- J. KOROŠEC, Dva zanimljiva fragmenta keramike ranog srednjeg vijeka na Bribiru, *Starohrvatska prosvjeta*, ser. III, sv. 2, Zagreb 1968, 7-9.
- J. KOROŠEC – P. KOROŠEC, Predzgodovinsko in staroslovansko grobišče pri Turnišču v bližini Ptuja, *Rasprave SAZU, III*, Ljubljana 1953, 181-235.
- P. KOROŠEC, Zgodnesrednjeveška arheološka slika karantanskih Slovanov, *Dela SAZU*, 22/1, 22/2, Ljubljana 1979.

B. MARUŠIĆ, Povodom nalaza staroslavenske keramike u Istri, *Starohrvatska prosvjeta, ser. III, sv. 14*, Split 1986, 41-106.

Č. STAŇA, Zur Erforschung der westslawische Keramik. In: *Slawische Keramik in Mitteleuropa 8. bis zur 11. Jahrhundert, ITM 1993*, Brno 1994, 13-17.

Č. STAŇA, Die Entwicklung der Keramik von 8. bis zur Mitte des 11. Jahrhunderts in Mittelmähren. In: *Slawische Keramik in Mitteleuropa von 8. bis 11. Jahrhundert, ITM 1993*, Brno 1994, 265-286.

Č. STAŇA, Die Ergebnisse der ersten internationalen Tagung zur slawische Keramik in Mikulčice. In: *Slawische Keramik in Mitteleuropa von 8. bis 11. Jahrhundert, ITM 1993*, Brno 1994, 287-294.

Č. STAŇA, Die slawische Keramik zur Zeit der Entstehung slawischer Staaten. In: *Slawische Keramik in Mitteleuropa von 8. bis 11. Jahrhundert - Terminologie und Beschreibung, ITM 2*, Brno 1995, 79-84.

Č. STAŇA, Bemerkungen zur Keramik des sog. Donautyps. In: *Slawische Keramik in Mitteleuropa von 8. bis 11. Jahrhundert, Terminologie und Beschreibung, ITM 2*, Brno 1995, 85-95.

Ž. TOMIČIĆ, Keramika iz (ponekih) ranosrednjovjekovnih grobalja kontinentalnog dijela Hrvatske. U: *Zgodnji Slovani*, Ljubljana 2002, 129-141.

Preporuča se pročitati:

I. BORKOVSKÝ, *Staroslovanská keramiká v středni Evropě*, Praha 1940.

J. EISNER, *Devinska Nová Ves, Slovenské pohrebišče*, Bratislava 1952.

J. EISNER, *Rukovět slovenské arheologie*, Praha 1966.

S. GUNJAČA, *Novi naučni rezultati u hrvatskoj arheologiji*, Zagreb 1958.

J. KOSTRZEWSKI, *Kultura Prapolska*, Poznań 1962.

J. POULÍK, *Staroslavenská Morava*, Praha 1948.

J. POULÍK, *Jižní Morava zeme dávných Slovanů*, Brno 1950.

B. A. RIBAKOV, *Remeslo drevnej Rusi*, Moskva 1948.

E. SCHULD, *Slawische Töpferei in Mecklenburg*, Schwerin 1964.

Ž. VAŽAROVA, *Slavanski i slavanobugarski selišća v bugarskite zemi ot kraj na VI-XI vek*, Sofia 1965.

Ž. VAŽAROVA, Pamjatniki Bulgarii konca VI-XI v, i ih etničeskoje prinadležnost, *Sovjetskaja arheologija*, 3, Moskva 1966, 148-159.

Ž. VAŽAROVA *Slaveni i Prabugari*, Sofia 1974.

D. ZELLING, *Wikingerzeitliche und frühmittelalterliche Keramik in Schweden*, Stockholm 1955.

Zgodnji Slovani, Die Frühen Slawen, Zgodnjesrednjeveška lončevina na obrobju vzhodnih Alp (ur: Mitja Guštin), Ljubljana 2002.

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija: Da

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

K. GUSAR, 2008, Ranosrednjovjekovna keramika iz Krneze, u: SREDNJI VEK: Arheološke raziskave med Jadranskim morjem in Panonsko nižino = MITTELALTER: Archaeologische Forschungen zwischen der Adria und der Pannonischen Tiefebene / Guštin Mitja (ur.), Narodni muzej Slovenije; Inštitut za dediščino Sredozemlja, Znanstveno raziskovalno središče Koper, Univerza na Primorskem, Ljubljana, 2008., str. 197-202.

K. GUSAR, 2009, Ranosrednjovjekovni grobovi iz humka Jokina glavica u selu Krneza, u: Zbornik o Luji Marunu. Zbornik radova sa Znanstvenog skupa o fra Luji Marunu u povodu 150. obljetnice rođenja (1857.-2007.) / Tomičić Željko, Uglešić Ante (ur.), Šibenik-Zadar-Skradin, 2009., str. 169-181.

K. GUSAR, D. Vujević, 2009, Istraživanja tumula Matakova glavica u Podvršju, Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, XXXXII, Zagreb, 2009., str. 339-356

K. GUSAR, 2011, Nalazi slavenske keramike s lokaliteta Podvršje - Glavčine, Archaeologia Adriatica, 3, Zadar, 2011., str. 305-322.